

D'abril a novembre s'intensifiquen les accions de vigilància i control del mosquit tigre a la ciutat de Barcelona, enguany s'incorporen noves eines i mesures per reforçar el control de l'espècie, reduir la seva presència a la ciutat, i millorar la prevenció dels riscos que comporta. Es demana, també, la col·laboració de la ciutadania.

BARCELONA DESPLEGA UNA NOVA CAMPANYA DE VIGILÀNCIA I CONTROL DEL MOSQUIT TIGRE

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) desplega el Programa de vigilància i control de mosquits, en especial del mosquit tigre (*Aedes albopictus*), que es durà a terme fins a finals de novembre. Les principals línies de treball inclouen atenció a les incidències ciutadanes, seguiment de zones de risc, informació, divulgació i activitats educatives, i vigilància de casos importats d'arbovirosis, com ara zika, dengue o chikungunya.

Es treballa sobre 55 zones de risc a la ciutat: escollides a partir de l'activitat registrada l'any passat i elements de risc.

A més, durant tot l'any es porta a terme un seguiment continuat a la ciutat, amb l'objectiu de vigilar la possible arribada de mosquits invasors (*Aedes aegypti*) i per estudiar el possible efecte del canvi climàtic sobre l'estacionalitat dels mosquits a la ciutat. Aquesta tasca es realitza amb trampes de captura (BG). Actualment, en col·laboració amb l'empresa de tecnologia Irideon S.L., l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) està treballant amb trampes que, a més de comptabilitzar els mosquits que es capturen, poden identificar l'espècie gràcies a un algoritme que permet saber si el mosquit capturat és un mosquit tigre. Per tant, s'obre la porta a un nou sistema de gestió digital a temps real de la informació recollida que permetrà disposar d'aquestes dades sense desplaçar-se necessàriament a la zona. Durant el 2019 s'han col·locat i s'estan provant dues d'aquestes trampes a la ciutat.

L'altra novetat que s'incorpora durant el 2019 és un projecte pilot, fruit de l'acció coordinada entre *Barcelona Cicle de l'Aigua, SA (BCASA)* i l'ASPB, que té l'objectiu de reduir els focus de cria a la via pública mitjançant una petita modificació en els embornals sorrencs de la ciutat per evitar que acumulin aigua i esdevinguin focus de mosquits. La intervenció ja s'ha fet a una vintena d'embornals de la ciutat per comprovar durant l'any si la mesura és efectiva.

Una espècie que cal controlar

El mosquit tigre (*Aedes albopictus*) és una espècie exòtica invasora que produeix picades molestes i que podria transmetre malalties si es donen determinades condicions. Viu en àrees urbanes, vola baix i pica de dia. Són

característics el seu color negre amb franges blanques, i una ratlla blanca a la part superior que li recorre el cap i tòrax.

La manera més eficient de controlar el mosquit tigre és evitar que es reproduïxi, i això s'aconsegueix eliminant els seus llocs de cria. El mosquit tigre pon els ous en recipients petits amb aigua acumulada. En espais públics, els embornals són uns dels punts de cria més productius. Tot i això hem de tenir en compte que la majoria de focus de cria els trobem principalment a les propietats privades, i per tant, la col·laboració ciutadana és bàsica.

Que pot fer la ciutadania?

“La implicació ciutadana és especialment vital i important en el control dels punts de cria de l'insecte en entorns residencials privats (jardins, terrasses, patis, etc.). Seguint unes senzilles mesures a casa poden combatre la proliferació de mosquits de la manera més fàcil i respectuosa amb el medi ambient i les persones: **no acumular aigua en espais exteriors, vigilar els recipients, retirar-los, buidar-los o posar-los cap per vall, i fer revisions cada 5 o 7 dies**. Així el mosquit tigre no hi criarà. D'altra banda, si detecten punts amb activitat del mosquit a espais públics, ho poden comunicar a l'ASPB, i es durà a terme una inspecció”, explica **Tomás Montalvo**, el responsable del Programa de Control del Mosquit Tigre de l'ASPB.

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) rep també informació recollida pel projecte de ciència ciutadana Mosquito Alert. Aquesta plataforma disposa d'una *app* mitjançant la qual la ciutadania pot enviar avisos de mosquit tigre o lloc de cria. Aquestes dades es validen per persones expertes i queden registrades en un mapa a temps real. La col·laboració de Mosquito Alert amb l'ASPB ajuda a orientar les diferents actuacions de control que es duen a terme a la ciutat des de fa més de 4 anys. Durant el 2018, per exemple, es van rebre més de 525 informes localitzats a Barcelona des d'aquesta aplicació mòbil. El 23% d'aquests van ser inclosos en el programa de vigilància i control, col·laborant així en reduir la presència de mosquit tigre, millorant la qualitat de vida de la ciutadania i minimitzant el risc de transmissió de malalties. Mosquito Alert està coordinat pel CREAM, el CEAB-CSIC i ICREA, amb el finançament de Dipsalut (Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona) i el suport de l'Obra Social “la Caixa”.

El responsable del Programa de Control del Mosquit Tigre de l'ASPB, recorda que aquesta eina és enormement útil, especialment en la detecció dels punts de cria ubicats a la via pública.

Un seguiment d'anys

Des de 2004 l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) desplega el seu programa de vigilància i control del mosquit tigre en espais públics, amb l'objectiu de mantenir sota control l'espècie. Cada any l'ASPB gestiona de l'ordre de 150 incidències referides a mosquit tigre, efectuant prop de 1100 intervencions de control a la ciutat. La col·laboració amb *Barcelona Cicle de l'Aigua, SA (BCASA)* és clau, ja que permet la gestió del problema també des del subsòl, així com la revisió i manteniment d'embornals i altres elements on podria establir-se el mosquit.

Preparats per casos de Zika, Chikungunya i Dengue

Les arbovirosis, malalties transmeses per vectors (artròpodes), han passat a formar part de les prioritats de salut pública en pocs anys. Les persones expertes en medicina recorden que representen el 30% de les patologies emergents a escala internacional. A més, la presència del mosquit tigre a tota la zona mediterrània fa que es donin les condicions necessàries per a l'aparició de casos autòctons, per tant resulta imprescindible mantenir-ne la vigilància activa i la coordinació entre tots els agents implicats.

Durant el 2015-2018, en el marc del Protocol específic per aquestes malalties i la transmissió per mosquits, s'han detectat 700 casos: 183 casos de Zika, 143 de Chikungunya i 371 de Dengue a **Catalunya**. Fins a un 30% del total correspon a casos de Barcelona, per això, l'execució del Protocol vigent per a la vigilància i control de mosquits transmissors d'arbovirosis és bàsic per reduir el risc de transmissió en el nostre territori. Per aquest motiu, s'estableix una coordinació entre especialistes en medicina, epidemiologia i entomologia i si es detecta un cas, es fa una vigilància específica durant el període de virèmia de les persones malaltes, moment en què existeix risc de transmissió de la malaltia. L'objectiu és el de reduir les poblacions de mosquit tigre d'aquests indrets i evitar així una possible transmissió autòctona.

9 de maig 2019

Material divulgatiu elaborat per l'Agència de Salut Pública De Barcelona:

[Programa de vigilància i control de mosquits. Tot el que cal saber](#)

[Alerta amb el mosquit tigre! Recomanacions](#)